

**EDUKACJA REGIONALNA
DZIEDZICTWO KULTUROWE W
REGIONIE**

"GORZÓW MOJE MIASTO"

**PROGRAM NAUCZANIA ZINTEGROWANEGO
W KLASACH I - III
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 20
W GORZOWIE WLKP.**

OPRACOWAŁA
TERESA WIECZOREK

Realizując program kształcenia zintegrowanego w klasach I – III pracuje na podręcznikach z cyklu „Wesoła szkoła”, których autorami są Hanna Dobrowolska i Anna Konieczna wydanymi przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne w Warszawie. Podręczniki te zostały zatwierdzone przez MEN do użytku szkolnego 15 lutego 1999 roku. Do programu tego postanowiłam wprowadzić zagadnienia związane z edukacją regionalną. Nowocześnie pojmowana edukacja wczesnoszkolna przywiązuje szczególną wagę do kształcenia osobowości ucznia, a w tym jego pozytywnego stosunku do nauki, rozbudzanie ciekawości świata, rozwijanie indywidualnych predyspozycji i zdolności poznawczych, a także umiejętności uczestniczenia w życiu społecznym.

Problematyka dotycząca miejsca zamieszkania, najbliższej okolicy może być przykładem swoistej osi programowej nauczania zintegrowanego, myślą przewodnią wokół, której przebiegać będzie proces kształcenia początkowego.

„Gorzów moje miasto” to hasło przewodnie edukacji regionalnej, które zamierzam realizować pracując z uczniami najmłodszych klas. Wiązanie nauki pisania, czytania, słownego i pozasłownego wyrażania treści (dotyczących również przyrody), gier, zabaw oraz zajęć artystycznych ze znajomym dziecku środowiskiem zamieszkania, sprzyja osiągnięciu celów dydaktycznych i wychowawczych.

Osiągnięciu tych celów może posłużyć wprowadzenie na szczeblu nauczania początkowego edukacji regionalnej, która poprzez swoją atrakcyjność ma motywować uczniów do twórczego wysiłku i być dla nich nie tylko źródłem wiedzy i umiejętności, ale także radości i satysfakcji. Niezapomniane wrażenia mogą przynieść wycieczki, a ich podsumowanie dokonane na zajęciach zintegrowanych odzwierciedli efekty poznawcze, wychowawcze i artystyczne. W znakomity sposób rozwinię również przejawy aktywności plastycznej, technicznej i muzycznej. Organizowanie i przeprowadzenie różnego rodzaju konkursów dotyczących wiedzy o Gorzowie i regionie, a także związanych z tradycjami i obyczajami, w atrakcyjny sposób przybliży uczniom problematykę

dziedzictwa kulturowego i regionu. Także kontakty uczniów z autentycznymi przedstawicielami środowisk lokalnych i instytucji kultury rozwiną i wzbogacą wiedzę uczniów.

W programie „Gorzów Moje Miasto” zaplanowałam wiele wycieczek i wyjść do różnych instytucji kulturalnych i społecznych takich jak: Teatr im. J. Osterwy, Młodzieżowy Dom Kultury, Dom Małego Dziecka, Dom Dziecka, Dom Pomocy Społecznej, Grodzki Dom Kultury, Muzeum, a także wystawy i galerie BWA, jak również Kościoły i zakłady pracy. Poznanie środowiska, regionu, kontakty z wytworami kultury, sztuki, techniki, itp., czy też obserwowanie zjawisk i procesów zachodzących wokół nas, powinno odbywać się w bezpośredniej relacji, co wymaga realizowania lekcji i innych zajęć „poza murami” szkoły.

Od kilku lat prowadzę na terenie szkoły zajęcia muzyczno – taneczne. Moi uczniowie należą do zespołu tańca ludowego „KRAKOWIACZEK”. Dzieci uczęszczające na zajęcia mają możliwość poznania podstawowych kroków i prostych układów tanecznych, takich tańców jak polka, krakowiak, trojak i polonez. Poznają również tańce, zabawy i przyśpiewki regionalne z Wielkopolski Zachodniej. Zespół „KRAKOWIACZEK” wielokrotnie reprezentował program artystyczny na imprezach klasowych, szkolnych, w Domu Pomocy Społecznej, w Domu Dziecka, w Przedszkolach.

Poprzez realizację opracowanego programu kształtuję wśród swoich uczniów właściwy stosunek do naszej „małej ojczyzny”.

CELE EDUKACYJNE

- Poznanie najbliższego środowiska.
 - Dostrzeganie specyfiki przyrodniczej i kulturowej najbliższej okolicy.
 - Rozwijanie możliwości estetycznej.
 - Uwrażliwienie na wartości kulturowe środowiska rodzinnego wspólnoty lokalnej.
 - Dostrzeganie specyfiki kulturowej regionu i jego tradycji.
 - Wyzwolenie aktywności artystycznej dziecka i umożliwienie kreatywnego uczestnictwa dziecka w wydarzeniach kulturowych.
 - Budzenie zainteresowania historią i kulturą własnego środowiska i regionu – „małej ojczyzny”.
 - Kształtowanie emocjonalnego związku z regionem z równoczesnym kształtowaniem patriotyzmu.
 - Wzmocnienie więzi kulturowych, historycznych, etnicznych i narodowych.
 - Rozwijanie i wzmacnianie aktywnego udziału dziecka w życiu wspólnot: rodzinnej, klasowej, szkolnej, lokalnej.
 - Uświadomienie znaczenia zachowania i pomnażania dziedzictwa kulturowego jako wartości materialnej i duchowej danej wspólnoty.
 - Kształtowanie szacunku wobec dorobku przeszłych pokoleń wraz z potrzebą ochrony tradycji.
 - Rozwój wyobraźni, fantazji oraz ekspresji artystycznej w różnych dziedzinach i dyscyplinach kultury (teatr, muzyka, plastyka, taniec – prowadzenie zespołu ludowego, itp.).
- 🏰 zapoznanie z ważnymi wydarzeniami historii naszej ojczyzny,
 - 🏰 budzenie uczuć patriotycznych i szacunku do symboli narodowych,
 - 🏰 zapoznanie z hymnem państwowym i szkolnym,

🌲 zapoznanie z genezą hymnu,

🌲 nauka tańca i zabaw z Wielkopolski Zachodniej i prostych układów tanecznych tańców narodowych i regionalnych.

TRESCI:

1. Dom rodzinny – dziecko jako członek rodziny; obrazy z przeszłości rodziny.

🏠 Dom (miejsce zamieszkania) i jego otoczenie.

🏠 Moja rodzina, więzi pokoleniowe, pamiątki rodzinne, dzieje rodziny w pokazie jej członków (rodziców, dziadków, pradziadków).

🏠 Tradycje rodziny związane z rokiem przyrodniczym i liturgicznym, zwyczaje i obrzędy doroczne i rodzinne.

🏠 Udział i rola dziecka w kultywowaniu tradycji rodzinnej; „wpisywania się” dziecka w dzieje rodziny – zachowanie pamiątek rodzinnych (zdjęć, rysunków, ubiorów).

2. Szkoła – dziecko jako uczeń, kolega, przyjaciel.

🏠 Historia szkoły.

🏠 Ludzie zasłużeni dla szkoły, współdziałanie szkoły z rodzicami.

🏠 Znaczenie szkoły w środowisku.

🏠 Tradycje szkoły, klasy (w tym tworzenie tradycji).

🏠 Wspólne zainteresowania, wspólnie spędzany czas.

🏠 Symbole, święta regionalne i państwowe obchodzone w szkole.

3. Miejscowość, życie jej mieszkańców; obrazy z przeszłości.

🏠 Nazwa miejscowości, jej etymologia, dzieje miejscowości.

🏠 Przyroda wokół mnie, formy jej ochrony.

☞ Krajobraz w najbliższej okolicy; krajobraz naturalny, krajobraz kulturowy.

☞ Zajęcia zawodowe i praca mieszkańców

- poznawanie pracy w różnych zawodach (Urząd Pocztowy, Zakłady Produkcji Makaronów, Zakład Produkcyjny PODRAVKA w Kostrzynie, Zakład Kowalstwa Artystycznego).

☞ Interesujące i ulubione miejsca (Fontanna Pauckscha, Stary Rynek, Park Wiosny Ludów, Słowianka, panorama nad rzeką Wartą).

☞ Zabytki i miejsca kultury miejsca (Katedra, Mury Obronne, Spichlerz, Muzeum, Teatr, kino, amfiteatr, Ośrodek Sportu i Rekreacji).

☞ Miejscowe baśnie, podania, przysłowia i inne utwory oraz pokazy dotyczące miejscowości i jej mieszkańców.

☞ Życie dzieci w mojej miejscowości (okolicy) w przeszłości i obecnie.

☞ Współczesne obrazy z życia dzieci w innych krajach

4. Zabawy i zajęcia dzieci.

☞ Gry i zabawy z wykorzystaniem tradycji regionalnych.

☞ Ćwiczenia terenowe, wędrowki piesze po najbliższej okolicy.

☞ Śpiew, gra na instrumentach, zabawy i ćwiczenia przy akompaniamencie muzyki z wykorzystaniem tradycji regionalnych, prezentowanie piosenek, śpiewanek i pieśni rodzinnych; brzmienie głosów instrumentów muzycznych, ludowych.

☞ Podstawowe środki wyrazu plastycznego w aspekcie sztuki rodzinnej.

☞ Zajęcia sprzyjające ekspresji artystycznej w różnych dziedzinach i dyscyplinach kultury (teatr, plastyka, muzyka, taniec, itp.) z wykorzystaniem kultury ludowej, folkloru, tradycji regionalnych.

☞ Organizowanie kącika regionalnego, poznawanie wytworów kultury, sztuki, rzemiosła artystycznego, techniki.

OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

- Dostrzeganie własnych „korzeni” i „swojego miejsca” na Ziemi.
- Poszanowanie tradycji, osiągnięć i pracy innych ludzi, w tym dawnych pokoleń.
- Poznanie dziejów rodziny, historii szkoły oraz elementów historii i kultury najbliższego środowiska.
- Uczestnictwo w życiu wspólnoty lokalnej, zachowanie i pomnażanie dziedzictwa kulturowego w rodzinie, szkole, miejscowości.
- Dostrzeganie różnic i podobieństw w warunkach życia dzieci w różnych krajach.
- Dostrzeganie wartości kultury innych narodowości.

Edukację regionalną realizuję przy współpracy:

- a) Teatru im. J. Osterwy, Domu Pomocy Społecznej, Domu Dziecka, Domu Małego Dziecka, Grodzkiego Domu Kultury, Młodzieżowego Domu Kultury, Muzeum im. I. Dowgielewiczowej i jego oddziałów, zakładów pracy, Kościoła p. w. Pierwszych Męczenników Międzyrzeckich w Gorzowie, a także wystawy BWA i galerii.
- b) indywidualnymi osobami, regionalistami, twórcami, artystami, reprezentantami folkloru, kultury ludowej,
- c) rodzicami (wywiady, pokazy, historia rodzin, dorobek w zachowaniu i pomnażaniu dziedzictwa kulturowego).

EWALUACJA

Realizacja programu kształcenia nauczania zintegrowanego wzbogaconego o elementy edukacji regionalnej przebiegać będzie podczas zajęć szkolnych jak również poprzez wycieczki i wyjścia poza teren szkoły.

Ocenę osiągnięć uczniów możemy dokonać poprzez ich wytwory prac plastyczno – technicznych, jak również ich wiedzę zdobytą o swoim mieście i regionie, którą mogą się wykazać w konkursach szkolnych i międzyszkolnych.

KONKURS WIEDZY O GORZOWIE I REGIONIE „GORZÓW MOJE MIASTO”

Adresatami konkursu są uczniowie klas III nauczania zintegrowanego Szkoły Podstawowej nr 20, oraz szkół gorzowskich.

CELE:

- wyposażenie ucznia w zasób wiedzy o Gorzowie i regionie, jego środowisku geograficznym, przyrodniczym i historycznym,
- kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej i emocjonalnego związku z „małą ojczyzną”,
- kształtowanie szacunku wobec dorobku przeszłych pokoleń wraz z potrzebą ochrony tradycji.

ZAKRES WYMAGAŃ:

Uczeń powinien

- 🌲 znać najważniejsze wydarzenia z przeszłości swojego regionu, ze szczególnym uwzględnieniem własnej miejscowości,
- 🌲 znać najciekawsze zabytki kultury materialnej,
- 🌲 umieć wskazać swoje miasto na mapie,
- 🌲 wykazać zdolności aktywności twórczej (prace plastyczne – zabytki miasta),
- 🌲 wymienić najważniejsze instytucje kulturalne i społeczne w mieście,
- 🌲 znać i wymienić najważniejszych poetów i malarzy gorzowskich.

MOJA MAŁA OJCZYZNA

PROGRAM EDUKACYJNY – I ETAP NAUCZANIE ZINTEGROWANE

DZIAŁ	TEMAT ZAJĘĆ	SPOSÓB REALIZACJI	UMIEJETNOŚCI
1. DOM RODZINNY – DZIECKO JAKO CZŁONEK RODZINY.	MOJA RODZINA. 🏠 DRZEWO GENEALOGICZNE.	- konkurs plastyczny „Drzewo genealogiczne” – wykonanie prac plastycznych, ich prezentacja, wystawa;	UCZEŃ: - rysuje, maluje drzewo genealogiczne.
2. OBRAZY Z PRZESZŁOŚCI RODZINY.	🏠 DOM MOICH: - PRADZIADKÓW - DZIADKÓW - RODZICÓW.	- wywiad z członkami rodzin, - wystawa fotografii przedstawiających dom przodków i rodziców;	- przeprowadza wywiad z członkami rodzin, - kultywuje wartości rodzinne, - zbiera i gromadzi fotografie przedstawiające dom swoich przodków i rodziców, - gromadzi informacje na temat swojej rodziny.
	🏠 WIĘZI POKOLENIOWE.	- układanie kalendarza uroczystości rodzinnych;	- zna daty ważne dla swojej rodziny, - potrafi redagować życzenia z okazji świąt rodzinnych.
	🏠 TRADYCJE RODZINNE. 1. DZIEŃ BABCI I DZIADKA. 2. DZIEŃ MATKI. DZIEŃ OJCA. 3. FOTOGRAFIE MOICH PRZODKÓW.	- inscenizacja w wykonaniu uczniów, - spotkanie przy kawie, herbacie i ciastach; - apel grupy wiekowej: „Moja Mama”, „Mój Tata”, - konkurs plastyczny: „Portret Mojej Mamy”, „Portret Taty”, - uroczystość z okazji „Dnia Matki”, „Dnia Taty” – występy, poczęstunek; - prezentacja fotografii przodków i ich biografii;	- potrafi recytować wiersze i teksty, - potrafi zaśpiewać piosenkę, wykona laurkę, - zredaguje życzenia, - potrafi wykonać portret bliskiej osoby, - potrafi zredagować opis mamy i taty, - wykonywanie albumu „Przodkowie Mojej Rodziny”.
3. SZKOŁA – DZIECKO JAKO UCZEŃ, KOLEGA, PRZYJACIEL.	🏠 HISTORIA I TRADYCJE SZKOŁY DO KTÓREJ UCZĘSZCZAM. 1. Podstawowe symbole szkoły (sztandar, hymn,	- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, - pogadanka,	- wie, kim jest patron szkoły i ulicy przy której szkoła się mieści, - wymienia symbole szkoły, - szanuje symbole szkolne,

	patron, kronika szkolna, kronika klasowa, ważne uroczystości szkolne).		- potrafi szanować i kultywować tradycje szkoły,
	2. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego. 3. Pasowanie na ucznia. 4. Obchody „Dnia Patrona Szkoły”. 5. Uroczyste zakończenie roku szkolnego.	- uroczystość pasowania, - konkurs plastyczny „Patron Naszej Szkoły”, - uroczyste zakończenie roku szkolnego;	- poprawnie zachowuje się podczas uroczystości szkolnych i państwowych, - aktywnie uczestniczy w uroczystościach szkolnych, - potrafi współdziałać w grupie i wykonywać pracę plastyczną, - występy zespołu tańca ludowego „Krakowiaczek”.
4. GORZÓW I OKOLICE	<p> HISTORIA MOJEJ MIEJSCOWOŚCI.</p> <p>1. Legendy, klechdy i podania z Gorzowa i okolic. 2. Zabytki mojego miasta i bliskich okolic: Katedra, Mury Obronne, Spichlerz, Muzeum, Muzeum Techniki Wiejskiej w Bogdańcu</p> <p>3. Gorzów Wlkp. na mapie Polski.</p> <p>4. Symbole Gorzowa i regionu (herb, flaga, hymn). Herb Mojego Miasta.</p>	<p>- konkurs wiedzy o Gorzowie (wewnątrzszkolny, międzyszkolny), - wycieczki turystyczno – dydaktyczne: ☒ Gorzów ☒ Lubniewice ☒ Międzyrzecz ☒ Kostrzyn ☒ Witnica ☒ Strzelce Krajeńskie ☒ Dobiegniew ☒ Mierzęcín, - konkurs plastyczny „Zabytki Mojego Miasta”, „Czy Znasz Zabytki Najbliższych Okolic” - gazetka – „Zabytki Mojego Miasta”, - album – „Gorzów Moje Miasto”, „Najważniejsze Zabytki z Naszego Regionu”; - pogadanka, - pokaz, - wykonanie mapki Polski (naniesienie Gorzowa i rzeki Warty);</p> <p>- pogadanka, - konkurs plastyczny „Herb Gorzowa” (technika dowolna);</p>	<p>- definiuje pojęcie legenda, podanie, klechdy, - zna i potrafi opowiadać legendy o Gorzowie, - potrafi definiować pojęcie zabytek, - zna zabytki Gorzowa i pobliskich okolic, - potrafi zredagować sprawozdanie z wycieczki, - uzasadnia potrzebę ochrony zabytków,</p> <p>- potrafi narysować najważniejsze zabytki,</p> <p>- wykonanie albumu o zabytkach Gorzowa i okolic, - posługuje się aparatem fotograficznym.</p> <p>- potrafi zlokalizować Gorzów Wlkp. i rzekę Wartę na mapie, - zna województwo, w którym leży Gorzów Wlkp., - orientuje się i wskazuje województwo lubuskie na mapie. - potrafi zdefiniować pojęcie symbol, herb, flaga, - zna symbole swojej miejscowości, - opisuje herb Gorzowa, - wykonuje herb swojego miasta.</p>

<p>5. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE O OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA</p>	<p> ŻYCIE KULTURALNE W MOJEJ MIEJSCOWOŚCI TEATR MUZEUM BIBLIOTEKA GALERIA AMFITEATR OBIEKTY SPORTOWO - REKREACYJNE</p>	<p>- organizowanie wycieczek do instytucji kulturalnych i obiektów sportowo – rekreacyjnych, - nauka pływania, zajęcia na basenie „Słowianka”, - Międzyszkolne Zawody w Pływaniu, - redagowanie sprawozdań z wycieczek, - pogadanki,</p> <p>- przeprowadzenie wywiadu z aktorami gorzowskiego teatru;</p>	<p>- potrafi wymienić obiekty kulturalne, - kulturalnie zachowuje się w wymienionych instytucjach, - wyjaśnia pojęcia: muzea, galeria, - rozumie potrzebę istnienia instytucji upowszechniania kultury i sportu, - korzysta z obiektów sportowo – rekreacyjnych, - potrafi pływać różnymi stylami, - okazuje szacunek do dorobku kulturalnego, - chętnie uczestniczy w życiu i rozwoju kultury miasta i regionu (Dzień Ziemi, Dzień Wiosny, Festiwal Przeglądu Dziecięcych Zespołów Tanecznych, Dzień Dziecka Dni Gorzowa) - potrafi przeprowadzić wywiad z osobami związanymi z kulturą naszego miasta.</p>
<p>6. MIŁOŚĆ, OJCZYZNA, PATRIOTYZM.</p>	<p> MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ. 1. Hołd bohaterom poległym w obronie Ojczyzny.</p>	<p>- poznanie historii regionu, wycieczki; Witnica – Pomnik Żołnierzy, Dobiegniew – Pomnik Woldemerczyków, Cmentarz Wojenny w Gorzowie</p>	<p>- składanie hołdu bohaterom poległym w obronie Ojczyzny, - porządkowanie grobów, - zapalanie zniczy, - złożenie kwiatów pod pomnikami pamięci narodowej.</p>
<p>7. PIĘKNO – POMNIKI WYTWORÓW RĄK LUDZKICH.</p>	<p> KOŚCIOŁY W NASZYM REGIONIE. 1. Ich architektura, położenie, znaczenie. 2. Uroki Ziemi Lubuskiej.</p>	<p>- wycieczki zwiedzanie obiektów, - plener malarski, pałace, zamki, dworki, parki, zabudowa miejska, zagrody wiejskie, - zwiedzanie Zamku w Międzyrzeczu i Lubniewicach, - zwiedzanie pałacu w Mierzęcinie koło Dobiegniewa.</p>	<p>- wykonanie fotografii, - umie podziwiać piękne budowle, - zachwyca się oryginalną architekturą.</p>

<p>8. OTACZAJĄCY NAS ŚWIAT, PRZYRODA – JEJ ZNACZENIE I MOŻLIWOŚCI.</p>	<p> PIĘKNO ZAKĄTKÓW NASZEGO REGIONU.</p>	<p>- „Zielona Szkoła” - wypoczynek i nauka w Ośrodku Wypoczynkowym w Zdroisku, - wycieczka, - konkurs plastyczny „Uroczę Zakątki Naszego Regionu”;</p>	<p>- zna i rozróżnia warstwy lasu, - rozpoznaje i prawidłowo nazywa różne gatunki drzew, krzewów, grzybów, - poznaje faunę i florę pobliskich okolic, - potrafi zachwycać się urokiem lubuskich krajobrazów,</p>
	<p> DBAMY O ŚRODOWISKO Różne formy ochrony przyrody.</p>	<p>- wycieczka: „Zwiedzamy zabytki przyrody”, - przyłączenie się do akcji „Sprzątanie Świata”;</p>	<p>- rozumienie konieczności szanowania i ochrony przyrody, - chętnie uczestniczy w akcji „Sprzątanie Świata”, - potrafi segregować śmieci do odpowiednich pojemników.</p>
<p>9. PRACA.</p>	<p> GINĄCE ZAWODY</p>	<p>- cykl wycieczek: w warsztacie szewca, zegarmistrza, krawca, kowala, - wycieczka do muzeum Techniki Wiejskiej w Bogdańcu, - poznanie pracy młynarza, piekarza, - pokaz kolejnych etapów powstawania chleba, - wypiek chleba w piecu chlebowym,</p>	<p>- rozróżnia pracę ludzi w różnych zawodach, - uwrażliwia się na niesienie szacunku do chleba, - przeprowadzenie wywiadu z babcią i dziadkiem (pytania na temat znaku krzyża, czyniony na chlebie).</p>
	<p> PRACA W RÓŻNYCH ZAWODACH</p>	<p>- wycieczka do Zakładu Produkcyjnego PODRAVKA w Kostrzynie n/O, - wycieczka na pocztę „Poznajemy pracę listonosza”;</p>	<p>- wie jakie są kolejne etapy powstawania przyprawy kuchennej.</p>
<p>10. TRADYCJE, ZWYCZAJE, OBRZĘDY RODZINNE I NARODOWE.</p>	<p> KULTURA LUDOWA ZIEMI LUBUSKIEJ.</p>	<p>- wycieczka do Zbąszynka i Dąbrówki Wielkopolskiej, - poznanie lubuskiego stroju ludowego oraz stroju ludowego Dąbrówki Wielkopolskiej - obejrzenie programu artystycznego w wykonaniu zespołu z Dąbrówki Wielkopolskiej - wycieczka do Młodzieżowego Domu Kultury w Gorzowie - obejrzenie występu zespołu tańca ludowego</p>	<p>- potrafi określić jak wygląda ludowy strój z Ziemi Lubuskiej, - wie jak wygląda charakterystyczny instrument muzyczny – KOZIOŁ, - potrafi odróżnić i prawidłowo nazwać polskie tańce narodowe, - zna podstawowe kroki i proste układy taneczne tańców: polonez,</p>

		„Mali Gorzowiacy”, - nauka zabaw rytmiczno - tanecznych z Wielkopolski Zachodniej;	krakowiak, polka, - opanował zabawy rytmiczno – taneczne z Wielkopolski Zachodniej.
	<p> TRADYCJE I ZWYCZAJE ZWIĄZANE Z OBCHODAMI ŚWIĄT RELIGIJNYCH.</p> <p>1. Wigilia i Boże Narodzenie.</p> <p>2. Wielkanoc.</p> <p>3. Wszystkich Świętych.</p>	<p>- klasowe Wigilie, - wykonanie kart świętecznych, - konkurs plastyczny „Najpiękniejsza Kartka Bożonarodzeniowa”, - redagowanie życzeń świętecznych, - śpiewanie kolęd, - dekoracja sal lekcyjnych, - przygotowanie występów bożonarodzeniowych „Jasełka”, -pomoc rodziców przy wykonaniu dekoracji. - konkurs plastyczny „Najpiękniejsza Pisanka Wielkanocna” - konkurs „Stół Wielkanocny” (nakrywanie stołu wielkanocnego), - apel grupy wiekowej „Wielkanocne obrzędy i zwyczaje”, - wycieczka na cmentarz - uporządkowanie grobow żoźnierskich i rodzinnych,</p>	<p>-potrafi dzielić się opłatkami i składać życzenia, - projektuje i wykonuje karty święteczne - redaguje życzenia święteczne, - uczestniczy w dekorowaniu gabinetów lekcyjnych - uwrażliwia się na piękno i estetykę, - wie jak należy nakryć stół w święteczny dzień, - zna zwyczaje i obyczaje Wielkanocne, - poprawnie recytuje wiersze, - potrafi zaśpiewać przyśpiewki ludowe, - wie w jaki sposób należy czcić pamięć, o tych którzy odeszli, - kontynuuje zakorzenione tradycje narodowe.</p>

	<p> OBRZĘDY I ZWYCZAJE W NASZYM REGIONIE</p> <p>1. Andrzejki (29 XI).</p> <p>2. Mikołajki (6 XII).</p> <p>3. Szopka, Jasełka, Kolędnicy.</p>	<p>- zabawa andrzejkowa (lanie wosku, wróżby, śpiewy, pąsy, konkursy).</p> <p>- impreza charytatywna „I Ty Zostań Mikołajem” – koncert, z którego dochód zostaje przekazany na paczki dla dzieci z rodzin ubogich,</p> <p>- przygotowanie inscenizacji, śpiewanie piosenek i przyśpiewek ludowych,</p> <p>- kolędowanie – zbieranie słodyczy i owoców, które zostaną przekazane dla dzieci z Domu Dziecka</p>	<p>- zna i poznaje inne zwyczaje i obrzędy związane z andrzejkami,</p> <p>- rozumie konieczność niesienia pomocy kolegom i koleżankom pochodzących z rodzin znajdujących się w trudniej sytuacji materialnej</p> <p>- kultywuje obrzędy i zwyczaje rodzinne i ogólnonarodowe,</p> <p>- potrafi dostrzec piękno charakterystyczne dla zwyczajów ludowych,</p> <p>- niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym przez los.</p>
	<p>4. Witanie wiosny – topienie Marzanny (21 III).</p>	<p>- konkurs międzyklasowy – „Najpiękniejsza Marzanna” (projektowanie, wykonanie),</p> <p>- rozwiązywanie zagadek słownych i muzycznych;</p>	<p>- projektuje, wykonuje ciekawą pracę plastyczno – techniczną,</p> <p>- rozwija aktywność twórczą (oryginalność i pomysłowość),</p> <p>- dostrzega piękno zwyczajów i obyczajów ludowych,</p> <p>- potrafi układać zagadki, rymowanki i śpiewanki o Marzannie.</p>
	<p> WAŻNE ŚWIĘTA NARODOWE I PAŃSTWOWE</p> <p> Dzień 1 Maja</p> <p> Dzień 3 Maja</p> <p> Dzień 11 Listopada</p>	<p>- wieczór z poezją – recytowanie wierszy o tematyce związanej z obchodem świąt 1 Maja, 3 Maja lub 11 Listopada</p> <p>- wykonanie gazetki klasowej,</p> <p>- przygotowanie apelu związanego z obchodami świąt narodowych i państwowych,</p> <p>- spotkanie z ważnymi osobami,</p> <p>- oglądanie książek, albumów zdjęć dotyczących omawianych świąt;</p>	<p>- potrafi wyjaśnić dlaczego dany dzień jest świętem narodowym i państwowym,</p> <p>- dostrzega znaczenie i rolę obchodów świąt narodowych i państwowych w kulturze i tradycjach Polaków,</p> <p>- aktywnie uczestniczy w obchodach świąt narodowych i państwowych, jest współorganizatorem uroczystości (apele szkolne i inne imprezy).</p>

Konkurs wiedzy o Gorzowie i regionie.

I zestaw

1. W którym roku zostało założone miasto Gorzów i poprzez kogo?
2. Określ co przedstawia herb Gorzowa.
3. Jak wygląda i jakie ma barwy flaga miasta Gorzów?

II zestaw

1. W jakim województwie leży Gorzów Wlkp.?
2. Jakie miasto jest stolicą województwa lubuskiego?
3. Jaka rzeka przepływa przez Gorzów?

III zestaw

1. Wymień datę odzyskania wolności Gorzowa po II wojnie światowej.
2. Jak dawniej nazywał się Gorzów?
3. Kto zamieszkiwał tereny naszego województwa przed II wojną światową?

IV zestaw

1. Od którego roku Gorzów został siedzibą województwa?
2. Ile parków znajduje się w Gorzowie – wymień nazwę trzech?
3. Wymień trzy instytucje kulturalne w Gorzowie.

V zestaw

1. Wymień ile puszczy znajduje się na terenie województwa lubuskiego.
2. Gdzie znajduje się największy rezerwat nietoperzy?
3. Jakie ośrodki wypoczynkowe znajdują się w naszej okolicy (wymień trzy)?

VI zestaw

1. Wymień trzy zakłady produkcyjne w Gorzowie.
2. Kto jest prezydentem miasta Gorzów?
3. Wymień nazwisko pierwszego prezydenta Gorzowa po II wojnie światowej.

VII zestaw

1. Jakie imię nosi teatr w Gorzowie?
2. Wymień muzea w Gorzowie i okolicach.
3. Z którego wieku pochodzi Katedra w Gorzowie?

VIII zestaw

1. Jak nazywa się kompleks basenowo – rekreacyjny w Gorzowie?
2. W którym roku została otwarta „Słowianka”?
3. Jakie sporty można uprawiać na kompleksie basenowo rekreacyjnym „Słowianka”?

IX zestaw

1. Wymień trzy miejscowości w naszym województwie, w których znajdują się muzea.
2. Gdzie znajduje się wystawa portretów trumiennych z XVII wieku?
3. Wymień trzy eksponaty z Muzeum Kultury i Techniki Wiejskiej w Bogdańcu.

X zestaw

1. Wymień trzech poetów gorzowskich.
2. Jaki pseudonim miała poetka cygańska?
3. Gdzie można oglądać wystawę prac plastycznych artystów plastyków gorzowskich?

XI zestaw

1. Narysuj zabytek z Gorzowa.
2. Zaśpiewaj ludową piosenkę.
3. Przeprowadź wywiad z artystą gorzowskim.